

NAIM CD 555 CD-SPELER VERSUS ND 555 NETWERKSPELER

Dromen zijn geen bedrog

De nu volgende test bevat alle ingrediënten voor een spannende audiothriller. Dit keer niet in de bekende vorm van het introduceren van een willekeurige nieuwkomer, als wel een extravagant treffen van twee zeer bijzondere audioproducten. Aan de ene kant van het muzikale strijdtoneel treedt de sinds 2017 niet meer in productie zijnde top Naim CD 555 cd-speler aan. Een zowel letterlijk als figuurlijk absolute zwaargewicht die in zijn hoogtijdagen als één van de beste digitale bronnen ter wereld werd gezien. Aan de andere kant maakt de eveneens bovengemiddeld gewichtige ND 555 uitdager zijn opwachting. Hier gaat het om een recent ontwikkelde state-of-the-art netwerkspeler die voor maar één enkel doel is gebouwd en dat is het verleggen van zowel technologische als muzikale grenzen. Haal deze producten tenslotte op verzoek van de importeur uit hun eigen Naim context en de bestanddelen voor een superspannend en uniek duel zijn geschapen.

»NEXT

tested

music
emotion

25

CD 555

Het is best bijzonder om voor een onderlinge vergelijking een voormalig topmodel te betrekken die niet meer in productie is en ook niet meer te koop zal komen. Toch heeft het zeker wel een bepaalde waarde die pas echt tot de verbeelding gaat spreken wanneer we beseffen dat Naim het tot de komst van ND 555, nog nooit heeft aangedurfd om een netwerkspeler in hun prestigieuze 500 serie op te nemen. Wanneer ik als eerste aan de gang ga met de enorme doos van deze extreme cd-speler, wordt het waarom mij steeds duidelijker. Zo is de doos met uiteraard de speler er nog in, bijvoorbeeld net zo zwaar als Hegel's topmodel H590 geïntegreerde versterker! Het is verder tevens de allereerste keer dat ik bij een cd-speler speciale kunststof handgrepen uit de doos zie steken voor een betere grip?! Wanneer ik eenmaal in mijn luisterruimte de enorme deksel verwijder, lijkt het apparaat wel aan de verpakking te zijn vastgeschroefd. Maar na mijn vingers stevig om de behuizing te hebben gekromd, komt er uiteindelijk beweging in de constructie en til ik even later met de nodige moeite de dik 20 kg zware en van scherpe randen voorziene speler op het rack. Hoewel de uitstraling meer weg heeft van een Leopard tank dan van een audiojuweel, is het allemaal wel extreem degelijk gemaakt en zijn pasvorm en afwerking dik in orde. De volgende te nemen horde van dit 11,4 cm hoge, 43,2 cm brede en 31,4 cm diepe apparaat, zijn het verwijderen van de zeven (!) transportschroeven aan de onderzijde. Begin jaren tachtig waren één of twee van deze schroeven nog heel normaal bij cdspelers, die immers een optische lasereenheid bevatten die je zo min mogelijk door trillingen wilt laten beïnvloeden. Maar is zeven exemplaren dan niet een beetje overdreven? In ieder geval niet wanneer je net zoals deze CD 555 behalve het loopwerk gemonteerd op een zwevend opgehangen messing blok, ook de kritische elektronica trillingvrij op boven de loodzware bodemplaat wilt laten zweven! Doordat je het apparaat niet schuin mag houden bij het losdraaien, is het nog best een klus om dit met één hand het apparaat ondersteunend voor elkaar te krijgen. Maar na vijf spannende minuten staat de cd-speler dan uiteindelijk als eerste trots bovenop mijn brede Finite Elemente Pagode Master Reference rack. Net zoals bij de ND 555 netwerkspeler, is ook deze CD 555 cd-speler ter voorkoming van ongewenste invloeden bewust niet voorzien van een ingebouwde voeding. Geheel compromisloos komt

hiervoor alleen maar de beste en ook duurste 555 PS DR voeding (87 cm hoog, 43,2 cm breed, 31,4 cm diep, 15,7 kg zwaar en zeven afzonderlijk gereguleerde voedingen) voor in aanmerking, waarna de speler met de twee standaard bijgeleverde Burndy netkabels voor zowel het digitale als analoge deel gescheiden wordt aangesloten.

Onderhuids

Deze Naim stamt qua ontwerp uit 2006 en dat valt ook aan de 'gouden' onderdelen terug te zien. Als laser wordt namelijk de nog immer prachtige Philips Pro2 laserunit met gegoten metalen behuizing ingezet, terwijl bewust gebruik is gemaakt van vintage uit 1998 afkomstige Burr-Brown PCM 1704 DAC's. Zelfs een Pacific Microsonics PMD200 chip van de vermaarde Keith Johnson, is aanwezig om HDCD's te decoderen. Discrete componenten zijn tenslotte toegepast voor de stroom-naar-spanning-omzetting, zevenpolige analoge filtering en in de analoge uitgangstrappen. Aan de achterzijde wordt door de enkele analoge DIN en het tweetal RCA (WBT NextGen) uitgangen, meteen duidelijk dat deze speler echt alleen maar cd weergave ondersteunt en dat verdere digitale in- of uitgangen bewust zijn weggelaten. Toch is het klapstuk van dit apparaat de grote verticaal openende gemotoriseerde 'discdeur'. Als een statige ophaalbrug gaat de solide constructie omhoog en omlaag, daarbij voornamelijk afremmend aan beide uiteinden en in staat om een werkelijk perfect lichtdichte oplossing te bieden. Naast de werkelijk extreem robuuste afstandsbediening, zijn de overige verlichte bedieningsorganen afwijkend op de bovenzijde geplaatst. Dit lijkt vreemd maar is het niet gezien de plaatsing van de discdeur eveneens aan de bovenzijde. Een eenvoudig maar wel zeer duidelijk afleesbaar groen LED display compleet tenslotte deze pure muziekmachine.

ND 555

De gloednieuwe ND 555 is behalve het topmodel binnen de huidige Naim netwerkspelers, ook de eerste streamer waarbij Naim het heeft aangedurfd deze een plaats in de ereditie 500-serie te geven. Het klinkt misschien wat vreemd, maar gezien dat kader is mijn eerste indruk helaas toch een beetje teleurstellend. Het is helemaal niet dat de netwerkspeler niet verzorgd of degelijk geconstrueerd overkomt. Maar wel dat

de vormgeving en mogelijkheden in eerste instantie heel erg op de € 10.000,- minder dure NDX 2 lijken! Zo zijn de afmetingen van 8,7 cm hoog, 43,2 cm breed en 31,4 cm diep, exact hetzelfde. Terwijl ook het front, de rechts aan de voorzijde geplaatste 5" kleuren LCD display en de vier verlichte bedieningstoetsen volledig identiek zijn. Om een lang verhaal kort te maken is eigenlijk het enige in het oog springende verschil, de uit één deel vervaardigde geborstelde geanodiseerde aluminium kap. De volgende aanwijzing dat hier toch meer aan de hand is, blijkt wanneer ik beide apparaten wil gaan verplaatsen. Want met 12,25 kg schoon aan de haak is de ND 555 toch echt 2,25 kg zwaarder dan zijn minder exclusieve broer en wat doen eigenlijk zes transportschroeven in de bodem van een netwerkspeeler? Het antwoord komt op het moment dat ik het boven paneel verwijder en oog in oog sta met een centimeters dik messing sub chassis geplaatst op speciale veren. Een dure maar wel zeer effectieve oplossing waarop de print met analoge elektronica maximaal trillingvrij is ondergebracht. Om dit hele concept compromisloos door te kunnen voeren, is zelfs rekening gehouden met het feit dat ook de aansluitingen moeten kunnen bewegen! Het is even een vreemd gevoel wanneer er bij het aansluiten zoveel speling op de chassisdelen blijkt te zitten, maar het is dus een heel bewuste keuze. Ook de kwetsbare digitale elektronica heeft eenzelfde maximale zorg ondergaan en bevindt zich op een afzonderlijke print die afgeschermd door een metalen doos als een kooi van Faraday gedraagt. Hiermee wordt voorkomen dat ongewenste invloeden van buitenaf binnen kunnen dringen.

Vernieuwde techniek

Zoals je mag verwachten van een technologische vaandel-

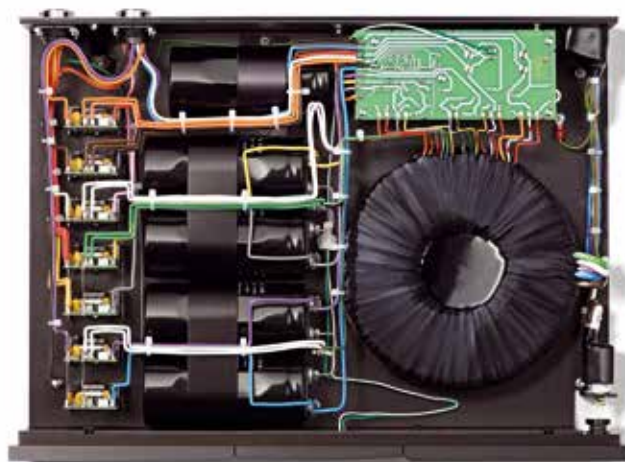
drager, bevat de ND 555 zo'n beetje alles wat Naim maar heeft kunnen bedenken om een werkelijk maximaal prestatieniveau te bereiken. Wat namelijk te denken van bijvoorbeeld de uit maar liefst zes lagen opgebouwde NP800 streaming-print die volledig nieuwe paden betreedt op het gebied van data/signaalverwerking. Binnen dit ontwerp is er een master-clock die de DAC zelf als master ziet en waarbij dus niet meer de klok van het digitale signaal bij binnenkomst bepalend is. Als volgende stap zorgt LVDS (Low Voltage Differential Signalling) ervoor dat timingfouten en hoogfrequente instraling worden voorkomen. Hierna wordt de data naar een 40-bit SHARC DSP gestuurd, waar de data eerst wordt overgesampled voor het vanuit een RAM buffer van maar liefst 300 seconden naar de dubbel uitgevoerde DAC chips gaat. Het zal voor sommigen misschien een schok zijn, maar zelfs voor deze 'super streamer' hebben de Naim ontwikkelaars net als bij de oude CD 555 cd-speler, wederom voor de uit 1998 stammende Burr Brown PCM1704 DAC chips gekozen. Dit vanwege hun onmiskenbare klankmatige voordelen die zich uiten in superieure muzikale eigenschappen! Zoals kan worden verwacht bij een werkelijk topproduct worden veel onderdelen met de hand geselecteerd en gepaard, waardoor samen met de zeer precies lopende interne bedrading, een bijzonder consistent eindresultaat ontstaat. Dat de ND 555 tot een resolutie van 384 kHz/32-bit of DSD128 alle bestandsformaten kan verwerken, is eigenlijk heel vanzelfsprekend voor zo'n modern product, wat met Google Chromecast, Apple AirPlay, Bluetooth AptX HD, internet radio, UPnP en USB en muziekdiensten als TIDAL en Spotify, nog eens extra wordt onderstreept. Alsof dat nog niet genoeg is kan de ND 555 zelfs dienen als Roon Endpoint en behoort zelfs Multi- ▶▶NEXT

room tot de mogelijkheden. Hoewel voor het gebruik bijna altijd voor de uitstekende Naim App zal worden gekozen, behoort gelukkig ook nog steeds een luxe afstandsbediening met Zigbee besturing tot de standaardlevering. Interessant en vooral nuttig is dat deze netwerkspeler ook overweg kan met externe digitale bronnen. Naast USB en ethernet zijn daarvoor twee Toslink, één coaxiaal en één BNC aansluiting aangebracht. *Last but not least* is er ook nog een digitale BNC uitgang, infrarood uit en zijn er tenslotte aansluitingen voor de Wi-Fi en Bluetooth antennes. De 'spannendste' aansluitingen heb ik tenslotte tot het laatste bewaard en dat zijn de twee grote voedingsexemplaren, waarvan er één de analoge elektronica en de ander het digitale deel van spanning voorziet.

555 PS DR

Net als de CD 555 cd-speler bezit ook de ND 555 netwerkspeler geen eigen voeding en is ook hier de afzonderlijke 555 PS DR aangesloten met twee speciale Burndy kabels de noodzakelijke aanvulling. Het apparaat komt in behuizing met identieke afmetingen en heeft onderhuids behalve een enorme ringkerntransformator, ook 13 DR regulators aan boord die de spanning absoluut constant houden en zorgdragen voor een extreem stabiele voedingsspanning. Om het werkelijk maximaal haalbare uit deze twee bronnen te kunnen halen, heeft importeur Latham mij zelfs een tweede exemplaar ter beschikking gesteld. Hierdoor kan één enkele 555 PS DR zich geheel aan de analoge voeding wijden, terwijl het andere exemplaar het digitaal deel compleet voor zijn rekening neemt.

Zorgeloos streamen

Buiten de zeer uitgebreide functionaliteit van deze super-netwerkspeler, is de heerlijke eenvoud het eerste wat ik bij deze nieuwe Naim generatie in de dagelijkse praktijk ervaar. Want zodra ik de netwerk kabels met de apparaten (ND 555 en Uniti Core) verbind, ze inschakel en vervolgens de App opstart, vinden ze elkaar vrijwel meteen! Wat een verschil met concurrenten waar je nog steeds handmatig IP adressen moet invoeren en codes nodig zijn om alles aan de gang te krijgen. Ook de Naim App blijkt heel intuïtief en stabiel te werken, waardoor je als muzikliefhebber veel meer met de muziek zelf bezig kunt zijn in plaats van worstelen met de techniek. Voor deze test zijn beide Naim bronnen aan een grote variëteit van versterkers gehangen. Hieronder een Accuphase E-650, Hegel H590, Moon 700i V2 en natuurlijk mijn referentie Zanden 6000. Luidsprekers zijn de door en door beproefde Master Contemporary C exemplaren, terwijl qua bekabeling dit keer naast verschillende exemplaren uit The Music serie van The Chord Company, ook veel gebruik van exemplaren uit de nieuwe Mythical Creature en Folk Hero topseries van AudioQuest is gemaakt. Een uitzondering heb ik overigens gemaakt voor de stroomkabels, waarvoor ik bewust Naim's eigen powerline exemplaren heb ingezet.

Luisteren

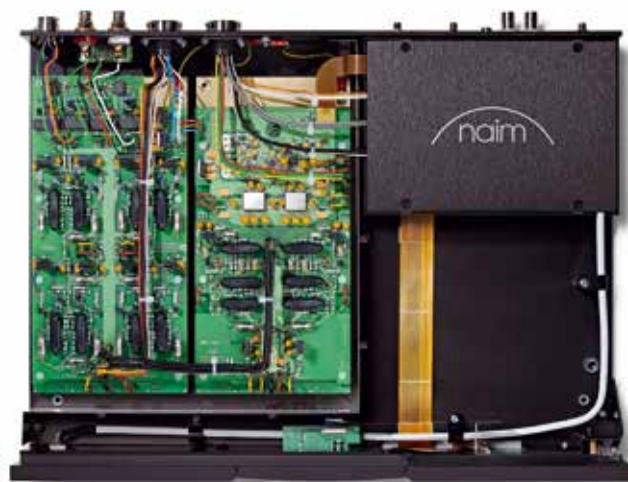
Producten van dit zeer hoge niveau vragen doorgaans aanzienlijk meer tijd dan gemiddeld om te acclimatiseren en tot hun volle wasdom te komen. Zeker in het geval van de CD 555 cd-speler wordt al bij de eerste klanken meteen duidelijk dat dit exemplaar al lang niet meer in gebruik is geweest. Zo heeft de weergave tijdens de eerste momenten nog een vrij hard karakter en klinkt het allemaal nog wat vast en ongenueanceerd. Gelukkig stijgen de kwaliteiten met de dag en na een kleine week intensief gebruik wordt uiteindelijk het optimum bereikt en is weer volkomen duidelijk waarom deze speler zo'n legendarische status geniet. Feitelijk hoor ik bij de CD 555 alle eigenschappen waardoor het merk zo'n grote naam en faam heeft opgebouwd. Want wat een kernachtige slagkracht in het laag, wat een heerlijke spontaniteit en wat een opmerkelijke zeggingskracht. Dit is gewoon genieten in optima forma waarbij de muziek volledig op de voorgrond treedt en de techniek zoals het hoort compleet kan worden vergeten. Op dit moment speel ik nog met één enkele voeding en aangezien het apparaat verder niet meer verkrijgbaar is, ga ik met dezelfde muziek over naar de ND 555.

Wauw!

Hoewel ik ook na deze ND 555 test nog steeds een grote cd fan zal blijven, moet ook gezegd worden dat deze netwerk-speler al vanaf de eerste maten volledig nieuwe maatstaven zet! Het verschil met zelfs de indrukwekkend goede CD 555 is meteen zo groot, dat ik het bijna niet kan geloven. Waar deze laatstgenoemde logischerwijs nog meer het Naim geluid van de voorgaande generaties bezit, is de weergave van de ND 555 veel meer een kruising tussen een topplaten-speler en een spoelenrecorder! Ja, u leest het goed. Deze netwerk-speler komt dicht bij de analoge ervaring dan alle andere streamers die ik tot op heden heb kunnen beluisteren. Het sluit ook helemaal aan bij mijn ervaring dat hoe beter alles wordt, hoe zachter, natuurlijker, meer vloeiend en overtuigender het kan gaan klinken. Bij dit nieuwe topmodel hoor je gewoon de enorme ervaring en vele jaren werk om de grenzen weer verder te kunnen verleggen volledig terug. Mensen die bekend zijn met het streamen van eerdere generaties en gewend zijn geraakt aan de nogal 'witte' en uitgebeten harmonischen, zullen zeker in het begin even moeten wennen aan de opmerkelijke vloeiende en organische presentatie. Want compleet verdwenen zijn de eigenlijk artificiële accenten en onnatuurlijke 'hifi omlijnning' die mindere producten zo vaak kenmerken. Een indruk die bij de ND 555 heeft plaatsgemaakt voor wat nog het beste als een combinatie van opperste onthaasting en tegelijkertijd ontzettend expressieve en dynamische weergave klinkt.

Audiofiel

Uiteraard wilt u bovenstaande indrukken ook nog in audiofiel opzicht op een rijtje zien. Hoewel bij ND 555 vele weergaveaspecten in positieve zin opvallen, is één van de eerste zaken die mijn aandacht trekken het panoramisch grote en prachtig gelaagde stereobeeld. Het mooie en knappe ervan, is dat binnen dit enorme beeld wel alles perfect op zijn plaats staat, met optimale onderlinge verhoudingen en dat er niets onnatuurlijk wordt opgeblazen. Dit tezamen met de zeer hoge maar wederom weer volstrekt natuurlijke informatiedichtheid, zorgt ervoor dat je eenzelfde soort belevenis krijgt als je ook bij topklasse buizenversterkers kunt ervaren. Een heel mooi voorbeeld hiervan is te vinden op het nummer *we are* wat is te vinden op het album *Eyes Close* van het Nederlandse duo Haevn. De muziek zelf wordt namelijk voorafgegaan door de griezelig echte illusie om op een avond zelf langs een autoweg te staan. Daarbij zijn het niet alleen de auto's die van links naar rechts rijden die vreemd genoeg indruk maken,

maar zelfs ook de inertie van de banden op het asfalt en de gigantische projectie van het 'buiten zijn'. Dit alles wordt zo achteloos tastbaar met achterlijk veel sfeer, informatie en gevoel de op dat moment verduisterde luisterruimte in geslingerd, dat er echt met mijn hoofd moet schudden om te beseffen dat ik daar niet echt sta! Een tweede kernpunt van de bijzondere weergave van deze ND 555 is de mate aan tonale rijkdom en verzadiging. Een treffend voorbeeld hiervan is het onder audiofielen immens populaire *Liberty* van de Noorse zangeres en tekstschrijver Anette Askvik. Zoals verwacht is vanaf de eerste breekbare noten het stereobeeld meteen immens, maar wat hier nog meer de aandacht trekt is de intense schoonheid van haar breekbare stem en de fantastische klankkleuren van alle gebruikte instrumenten. Van de afgrond diepe, rond klinkende keyboard partijen, tot de levensechte cello en saxofoon aan toe. Net wanneer u nu waarschijnlijk denkt dat al deze tonale schoonheid vast wel ten koste van wat anders zal gaan, moet ik u teleurstellen. Ja, er zijn zeker netwerkspelers op de markt die het beeld nog nadrukkelijker open weten te trekken, of nog puntiger klinken. Maar dit gaat altijd ten koste van de prachtige klankkleuren, tonale verzadiging, het (emotionele) gevoel en het fantastische 3D ruimtepanorama wat deze ND 555 weet

neer te zetten. Dit is 'gewoon' muziekreproductie waarbij je de tweede helft van dat woord binnen enkele maten al vergeten bent en dat is knap, heel erg knap.

Dubbele voeding

Maar wat gebeurt er dan wel niet wanneer ik de tweede extra 555 PS DR voeding ga gebruiken? Ja, de totaalprijs schiet helaas meteen gevaarlijk richting stratosferische hoogte en ook het audiorack wordt nog meer gevuld. Maar ook wordt heel erg snel duidelijk dat ik voor het eerst op nieuw terrein kom. Het is een beleving die ik eigenlijk veel vaker bij mijn testen mee zou willen maken, maar in de praktijk is voorbehouden aan de echte voorhoedelopers. Het is een ervaring die je echt zelf moet meemaken, met als eenvoudige reden dat je brein zich niet voor de gek laat houden. Het eerste wat ogenblikkelijk opvalt is dat de rust nog verder toeneemt en de tonale verzadiging, emotionele verdieping en fijnzinnigheid werkelijk overuren draaien. Heel bijzonder is dat ik nu voor het eerst ook bij streaming audio complete albums uit kan luisteren! Ja, muziek vanaf de harde schijf klinkt uiteraard ook bij deze netwerkspeler nog steeds het beste, maar het is zeker ook opvallend hoeveel beter bijvoorbeeld Tidal via dit apparaat presteert. Als laatste heb ik uiteraard ook de CD 555 nog met deze extra voeding 'verwend', opnieuw hopende op het wonder dat zich zou kunnen gaan voltrekken. Zoals verwacht ontstaan ook hier klankmatig 'verdiepende' aspecten. Alleen blijkt in direct vergelijk de klankmatige signatuur van de cd-speler zo anders als die van de streamer, dat hij niet op de ND 555 gaat lijken, maar vooral meer zijn eigen sterke punten weet te verbeteren. Toch kan ook de extra voeding niet verbloemen dat deze legendarische cd-speler toch echt in de nieuwe ND 555 netwerkspeler zijn meerdere moet erkennen. Is dat een schande? Zeer zeker niet en zeker gezien het verschil in tijdspanne, komt hij nog zeer goed mee. Maar

de ND 555 is gewoon fenomenaal goed en door de Naim ontwerpers terecht genomineerd als nieuw waardig familielid van de 500-serie is. Likkebaardend goed en zeker ook buiten de Naim leer perfect te gebruiken.

Conclusie

Dit soort testen vergen een extreme mate aan tijd en slaan tevens een enorm gat in je planning. Want staan deze kanjers eenmaal goed opgesteld en aangesloten, dan is het nog bijna onmogelijk om jezelf aan hun aantrekkingskracht te onttrekken. De CD 555 is en blijft ook nadat de productie in 2017 is gestopt, nog steeds een dijk van een cd-speler. De constructie is fenomenaal en gaat mechanisch zelfs nog verder dan de nieuwe ND 555. Maar de kwaliteiten van laatstgenoemde zijn echt helemaal van nu en zo goed in balans, dat het feitelijk in ieder top high-end systeem Naim of niet, maximaal tot zijn recht kan komen. Geheel overeenkomstig de zeer hoge prijs, zijn bediening, constructie, software, mogelijkheden en probleemloze werking allemaal op referentieniveau. Koopt u er één (noodzakelijke) voeding bij, dan zult u absoluut de zeer gelukkige bezitter van een referentiekwaliteit bron zijn. Maar wanneer u een tweede exemplaar uit zult proberen is er geen weg meer terug. Zelfs de meest fervente pure analoog liefhebber met een topdraaitafel of spoelenrecorder, zal deze upgrade binnen een minuut volledig in zijn armen kunnen sluiten. Niet zo vreemd wanneer u bedenkt dat Naim er beter dan wie dan ook in geslaagd deze beide werelden tot één samen te smeden. Voor wie deze grensverleggend goede netwerkspeler met eigen oren graag zelf eens binnen een verder niet Naim systeem wil ervaren, kan in de maand maart terecht bij select aantal dealers waar de Naim ND 555 roadshow zal neerstrijken. Op de Naim website en deze Music Emotion kunt u zien waar en wanneer. Dromen zijn dus geen bedrog, alleen hoe kom ik aan het aankoopbedrag...?

Tekst: Werner Ero

Fotografie: Naim en Werner Ero

PRIJZEN	
NAIM CD 555 CD-SPELER	€ 16.300,-
NAIM ND 555 NETWERKSPELER	€ 16.200,-
NAIM 555 PS DR VOEDING (KLASSIEKE AFWERKING)	€ 8.375,-
NAIM 555 PS DR VOEDING (GEANODISEERDE 500-SERIE AFWERKING)	€ 8.875,-
UNITI CORE SERVER	€ 2.350,-
BURNDY STROOM VERBINDINGSKABEL	€ 635,-

LATHAM AUDIO, TEL: 013-5082411
E-MAIL: INFO@LATHAM-CI.COM, WWW.LATHAM.NL